

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kansalaisaloitelain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kansalaisaloitelain muuttamisesta (HE 251/2018 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Perustuslakivaliokunta (PeVM 11/2018 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

kansalaisaloitelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kansalaisaloitelain (12/2012) 3 §, 5 §:n 3 momentti, 7—12 § ja 13 §:n 1 momentti
sekä 15 ja 16 § seuraavasti:

3 §

Kansalaisaloitteen vastuuhenkilö

Kansalaisaloitteen voi panna vireille vähintään viisi äänioikeutettua Suomen kansalaista.
Aloitteen vireillepanijoita kutsutaan aloitteen vastuuhenkilöiksi.
Aloitteen vastuuhenkilöiden yhteystiedot on ilmoitettava asioinnin yhteydessä Väestörekisterikeskukselle, oikeusministeriölle ja eduskunnalle aloitetta koskevaa yhteydenpitoa varten.

5 §

Kannatusilmoitusten kerääminen

Kannatusilmoituksia kerätessä on aloite, tieto sen vastuuhenkilöistä ja heidän yhteystietonsa oltava aloitteen allekirjoittajien nähtävissä. Aloitetta ei saa muuttaa kannatusilmoitusten keräyksen alkamisen jälkeen.

Eduskunnan vastaus EV 246/2018 vp

7 §

Sähköisen menettelyn tekniset vaatimukset

Kerättäessä kannatusilmoituksia sähköisesti tietoverkossa on käytettävä Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymää tietojärjestelmää. Hyväksynnän edellytyksenä on, että:

1) kannatusilmoitusten keräyksessä käytetään vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetussa laissa (617/2009) tarkoitettua vahvaa sähköistä tunnistamista;

2) järjestelmän sisältämien tietojen luvaton muuttaminen ja muu luvaton tai asiaton käsittely estetään käyttöoikeushallinnan, käytön valvonnan sekä tietoverkkojen, tietojärjestelmien ja tietopalvelujen asianmukaisilla ja riittävillä turvallisuusjärjestelyillä ja muilla toimenpiteillä;

3) järjestelmä on 2 momentissa tarkoitettujen Väestörekisterikeskuksen antamien määräysten mukainen.

Väestörekisterikeskus antaa määräykset tietojärjestelmässä kerättyjen tietojen vakiomuodosta, jossa ne ovat sähköisesti yhdistettävissä väestötietojärjestelmän tietoihin 9 §:ssä säädettyä tarkastusta varten.

Tietojärjestelmän hyväksynnästä ei peritä maksua.

Tieto Liikenne- ja viestintäviraston hyväksynnästä on oltava kansalaisaloitteen allekirjoittajien nähtävissä verkkosivustolla, jossa kannatusilmoitukset kerätään.

8 §

Oikeusministeriön verkkopalvelu

Kannatusilmoituksia voidaan kerätä myös oikeusministeriön ylläpitämässä verkkopalvelussa. Tämän edellytyksenä on, että aloite täyttää tässä laissa säädetty vaatimukset. Oikeusministeriö toimii verkkopalvelussaan kerättyjen henkilötietojen rekisterinpitäjänä.

Verkkopalvelun on täytettävä 7 §:ssä säädetty tekniset vaatimukset.

Verkkopalvelun käytöstä ei peritä maksua.

9 §

Kannatusilmoitusten tarkastaminen

Vastuuhenkilö toimittaa kannatusilmoitukset vuoden kuluessa kannatusilmoitusten keräämisen päättymisestä Väestörekisterikeskukselle, joka tarkastaa niiden oikeellisuuden ja kelpoisuuden.

Oikeusministeriö toimittaa ylläpitämässään verkkopalvelussa kerätyt kannatusilmoitukset vastuuhenkilön pyynnöstä Väestörekisterikeskuksen tarkastettaviksi.

Väestörekisterikeskus vahvistaa, onko hyväksyttyjä kannatusilmoituksia perustuslaissa säädetty vähimmäismäärä.

Kannatusilmoitusten tarkastamisesta ja sen vahvistamisesta, että niitä on säädetty vähimmäismäärä, ei peritä maksua.

Eduskunnan vastaus EV 246/2018 vp

10 §

Euroopan unionin kansalaisaloitteeseen liittyvät viranomaistehtävät

Kansalaisaloitteesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 211/2011 15 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen Suomessa on Liikenne- ja viestintävirasto. Mainitun artiklan 2 kohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen Suomessa on Väestörekisterikeskus.

11 §

Kansalaisaloitteen toimittaminen eduskunnalle

Vastuuhenkilö toimittaa kansalaisaloitteen ja 9 §:n nojalla annetun Väestörekisterikeskuksen päätöksen eduskunnalle, jos perustuslaissa ja tässä laissa säädetty aloiteoikeuden edellytykset täyttyvät.

Aloite raukeaa, jollei sitä ole toimitettu eduskunnalle viimeistään vuoden kuluttua 9 §:n nojalla annetusta Väestörekisterikeskuksen päätöksestä.

12 §

Henkilötiedot

Kannatusilmoituksissa kerättyjä henkilötietoja voidaan käyttää vain tässä laissa säädetyllä tavalla. Vastuuhenkilöt saavat luovuttaa tietoja vain Väestörekisterikeskukselle. Viranomaisen hallussa olevat tiedot ovat julkisia, kun perustuslaissa säädetty kannatusilmoitusten vähimmäismäärä on täyttynyt.

Aloitteen vastuuhenkilöiden ja oikeusministeriön on huolehdittava hallussaan olevien kannatusilmoitusten hävittämisestä viimeistään kuuden kuukauden kuluttua 9 §:n nojalla annetusta Väestörekisterikeskuksen päätöksestä. Jos kannatusilmoituksia ei toimiteta Väestörekisterikeskuksen tarkastettaviksi, ne on hävitettävä viimeistään vuoden kuluttua siitä, kun kannatusilmoitusten keräys on lopetettu.

Väestörekisterikeskuksen on hävitettävä hallussaan olevat kannatusilmoitukset viiden vuoden kuluttua 9 §:n nojalla tekemästään päätöksestä.

13 §

Taloudellisen tuen ilmoittaminen

Kansalaisaloitteen vastuuhenkilön on huolehdittava siitä, että aloitteen tekemistä varten saatu taloudellinen tuki ja sen antaja ilmoitetaan kannatusilmoituksia kerättyäessä, jos yksittäisen tuen tai useista samalta tukijalta saaduista suorituksista koostuvan tuen arvo on vähintään 1 500 euroa. Yksityishenkilön nimeä ei saa ilmoittaa ilman hänen suostumustaan, jos hänen antamansa tuen arvo on pienempi kuin 1 500 euroa.

Eduskunnan vastaus EV 246/2018 vp

15 §

Muutoksenhaku

Liikenne- ja viestintäviraston, oikeusministeriön ja Väestörekisterikeskuksen tekemään päätökseen saa hakea valittamalla muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

16 §

Rangaistussäännökset

Rangaistus väärän henkilötiedon antamisesta ja väärän todistuksen antamisesta viranomaiselle sekä salassapitorikoksesta ja salassapitorikkomuksesta samoin kuin tietosuojarikoksesta säädetään rikoslaissa (39/1889).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 15.2.2019

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri